

KAKO SMOTRNO ZABELEŽITI SNOV?

1. Zapis učnega gradiva - izpiski

Gradivo prebereš, ga razdeliš v krajša poglavja in ga poenostavljeno, z bistvenimi, ključnimi pojmi razporediš v zapis. Ključni pojem je tisti, ki je jedro sporočila, ki te spomni na širšo vsebino, ko ga prebereš. Združuješ posamezne smiselne vsebine in ga razporediš po točkah, alinejah in podalinejah. S tem "pospraviš" – razporediš učno gradivo v smiselne enote.

Postopek in primeri izpisovanja in urejanja učne snovi na primeru besedila:

KMETIJSTVO AZIJE

Največ Azijcev se ukvarja s kmetijstvom. Veliko »kmetijskih« držav (npr. Bangladeš, Butan, Nepal, Afganistan – čez 60% kmečkega prebivalstva) imajo slabo razvito kmetijstvo (ekstenzivno). Na drugi strani pa so države z visoko razvitim kmetijstvom (intenzivno) vendar imajo zelo majhen delež kmečkega prebivalstva (npr. Japonska 3,5%).

Kljub velikemu deležu kmečkega prebivalstva je največji problem pomanjkanje primernih površin. Le petina površin je primernih za kmetijsko pridelavo. Zemlja ne more preživeti vseh prebivalcev (agrarna prenaseljenost). Revščina onemogoča vlaganje v intenzivno pridelavo. Veliko kmetijskih tal je izčrpanih.

V stepskem pasu je najbolj razvito intenzivno poljedelstvo in intenzivna živinoreja. V sušnejših območjih prevladujeta namakalno poljedelstvo in nomadska živinoreja. V tropskem pasu so plantaže območja intenzivnega kmetovanja in specializacije (čaj, kavčuk, začimbe). Glavna prehrana Azijcev je riž.

◆ Členitev besedila in ključni pojmi

KMETIJSTVO AZIJE

1. Prevladujoča dejavnost

Največ Azijcev se ukvarja s kmetijstvom. Veliko »kmetijskih« držav (npr. Bangladeš, Butan, Nepal, Afganistan čez 60% kmečkega prebivalstva) imajo slabo razvito kmetijstvo (ekstenzivno). Na drugi strani pa so države z visoko razvitim kmetijstvom (intenzivno) vendar imajo zelo majhen delež kmečkega prebivalstva (npr. Japonska 3,5%).

2. Problemi

Kljub velikemu deležu kmečkega prebivalstva je največji problem pomanjkanje primernih površin. Le petina površin je primernih za kmetijsko pridelavo. Zemlja ne more preživeti vseh prebivalcev (agrarna prenaseljenost). Revščina onemogoča vlaganje v intenzivno pridelavo. Veliko kmetijskih tal je izčrpanih.

3. Kmetijstvo v stepskem, sušnem in tropskem pasu

V stepskem pasu je najbolj razvito intenzivno poljedelstvo in intenzivna živinoreja. V sušnejših območjih prevladujeta namakalno poljedelstvo in nomadska živinoreja. V tropskem pasu so plantaže območja intenzivnega kmetovanja in specializacije (čaj, kavčuk, začimbe). Glavna prehrana Azijcev je riž.

◆ Izpiski in urejeni izpiski učne snovi

"Ne najboljši" zapis snovi
(preveč prepisovanja;
raje preberi snov še enkrat)

KMETIJSTVO AZIJE

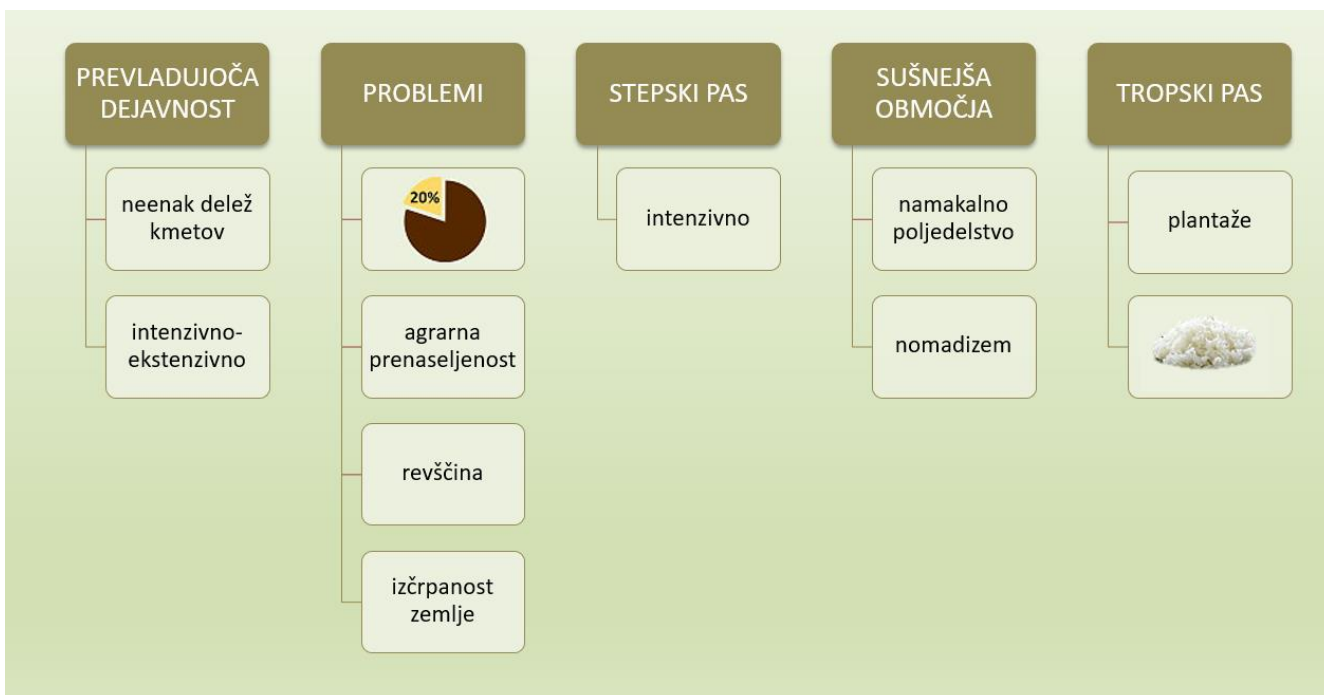
- Največ Azijcev se ukvarja s kmetijstvom.
- Neenak delež kmetov
- Ekstenzivno kmetijstvo
- Intenzivno kmetijstvo
- Pomanjkanje primernih površin
- Zemlja ne more preživeti vseh
- Revščina onemogoča vlaganje v intenzivno pridelavo.
- Veliko kmetijskih tal je izčrpanih.
- Stepski pas
- Intenzivna poljedelstvo in živinoreja
- V sušnejših območjih prevladujeta namakalno poljedelstvo in nomadska živinoreja
- V tropskem pasu so plantaže območja intenzivnega kmetovanja.
- Riž - glavna prehrana Azijcev.

Boljši, urejen zapis snovi
(ključni pojmi, ki te spomnijo na vsebino in hierarhija - urejenost po točkah)

KMETIJSTVO AZIJE

1. Prevladujoča dejavnost
 - neenak % kmetov ($B > 60\%$, $J < 4\%$)
 - razlike intenzivno - ekstenzivno (*rezultat*)
2. Problemi:
 - pomanjkanje primernih površin ($1/5$)
 - agrarna prenaseljenost
 - revščina (*ni posodobitve*)
 - izčrpanost zemlje
3. Stepski pas (*atlas*)
 - intenzivno poljedelstvo in živinoreja
4. Sušnejša območja (*atlas*)
 - namakalno poljedelstvo
 - nomadizem
5. Tropski pas (*atlas*)
 - plantaže - specializacija (*čaj, kavčuk, začimbe*)
 - riž

◆ Oblikovanje zapisa učne snovi v miselni vzorec

2. Miselni vzorec

je nekakšna "narisana učna snov" - opremljena s krivimi ali ravnimi črtami, povezavami, puščicami, simboli, skicami, risbami, fotografijami ipd. Miselni vzorec je sestavljen iz ključnih pojmov, ki so urejeni v "drevesno" sestavo – od "debla" (jedro, povzetek, rdeča nit), do "glavnih vej" (bistveni pojmi, ki sledijo vsebini snovi) in "stranskih vej" (podrobnosti, zanimivosti).

Gradivo najprej urediš v zapis (zgoraj). Potem ga prostorsko razmestiš in opreliš. Tako si učno snov lažje predstavljaš, zapomniš ali jo dopolniš. Bodi pozoren na preglednost (npr. čitljivost, razmestitev), drevesno strukturo (sorodna vsebina skupaj - kot "točke" in "alineje" v zapisu) in likovnost izdelka (npr. barve, risbe, oblike).

Miselni vzorec na primeru Oceanije

